

Sygn. akt V CSK 273/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa C. N.

przeciwko M. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w K. zasądził od pozwanej M.K. na rzecz powoda C. N. kwotę 76.104,24zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 grudnia 2012 r. tytułem zwrotu pożyczki, a w pozostałej części powództwo oddalił i orzekł o kosztach procesu .

Wyrokiem z dnia 21 października 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego dochodzona kwota nie stanowiła pożyczki lecz wkład powoda we wspólnie przedsięwzięcie z pozwaną. Powód następnie rozmyślił się i postanowił wycofać się ze związku partnerskiego i ze wspólnego przedsięwzięcia, wobec czego zażądał zwrotu pożyczki, a kiedy pozwana zakwestionowała, że zawierała taką umowę i stwierdziła, iż była to umowa wspólnego przedsięwzięcia, złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych zawarcia umowy spółki z powodu błędu. Jednak, w ocenie Sądu drugiej instancji, nie wykazał, że działał pod wpływem błędu i że uzasadnione było jego oświadczenie o uchyleniu się od skutków czynności prawnej w postaci umowy wspólnego przedsięwzięcia. Sąd Apelacyjny stwierdził, że powód może się domagać rozliczenia spółki. Ponieważ jednak w niniejszej sprawie podstawa faktyczna żądania oparta została na twierdzeniu o bezpodstawnym wzbogaceniu z powodu nieważności czynności prawnej zawartej pod wpływem błędu, wykluczona jest możliwość jej rozpoznania jako rozliczenia spółki i dlatego powództwo zostało oddalone.

W skardze kasacyjnej - opartej na podstawie naruszenia prawa materialnego: art. 860 §1 i art. 84 §1 i 2 w zw. z art. 88 § 1 k.c. oraz na podstawie naruszenia przepisów postępowania: art. 214 k.p.c. i zarzucie nieważności postępowania z powodu pozbawienia powoda możliwości obrony jego praw w wyniku nie odroczenia przez sąd wezwany: Sąd Rejonowy w O. rozprawy i przesłuchanie świadków, mimo usprawiedliwionej chorobą nieobecności pełnomocnika powoda - powód jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi

do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienia prawne: czy dopuszczalne jest przyjęcie, że nastąpiło zawarcie umowy spółki w sytuacji, gdy każda ze stron miała inny cel gospodarczy, tzn. strony nie miały wspólnego celu gospodarczego, gdyż powód udzielał tylko pożyczki a pozwana zamierzała prowadzić handel używanymi samochodami finansując go z uzyskanej pożyczki, tj. w sytuacji, gdy każda ze stron realizowała swój indywidualny i przede wszystkim odmienny cel oraz czy skuteczne uchylenie się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, które miało doprowadzić do uchylenia się od skutków rzekomo zawartej umowy wspólnego przedsięwzięcia, niweczy jednocześnie rzeczywiście zawartą umowę pożyczki, na podstawie której powód przekazał pieniądze pozwanej?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z jednolitym i utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien w pogłębionym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie, jako abstrakcyjnego pytania prawnego, wskazania przepisu prawa, na tle którego powstało oraz przedstawienia kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie wywołuje a także wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż konieczne jest zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy, niezbędnego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz istotnego także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi orzeczenia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 5 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.). Chodzi zatem o wykazanie, że w sprawie występuje tak poważne i istotne oraz nowe zagadnienie prawne, że nie wystarczy jego rozstrzygnięcie przez sądy powszechne, które w swojej działalności orzeczniczej powołane są do rozwiązywania problemów prawnych,

występujących niemal w każdej sprawie, lecz konieczne jest zajęcie stanowiska przez najwyższy organ sądowy.

Analiza wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda prowadzi do oceny, że nie wykazał on występowania w sprawie takiego zagadnienia prawnego. Skarżący w sposób ogólny odwołał się do wymienionej wyżej przesłanki, przedstawiając pytania, na które - jego zdaniem - Sąd Najwyższy powinien udzielić odpowiedzi. Nie przedstawił wyводу prawnego opisującego kontrowersję jakie zagadnienie to wywołuje i mającego przekonać, że występują okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania. W istocie rzeczy uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się do powtórzenia twierdzeń powoda stanowiących podstawę roszczenia oraz jego stanowiska procesowego, a także zakwestionowania rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, co niewątpliwie nie jest wystarczające do wykazania istnienia przesłanki przedsądu przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Nie jest także skuteczne powołanie się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji z powodu naruszenia przez sąd wezwany: Sąd Rejonowy w O. art. 214 k.p.c. Sąd Najwyższy w ramach rozpoznawania skargi kasacyjnej bada bowiem jedynie naruszenie przepisów przez sąd drugiej instancji, a skarżący nie zawarł w skardze kasacyjnej zarzutów naruszenia przepisów postępowania przed tym Sądem, które pozwalałyby Sądowi Najwyższemu na odniesienie się do jego twierdzenia o nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.